

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a Mgr. Evy Kyselé v právní věci **žalobce: A. E.,** zastoupen Mgr. Alenou Kružíkovou, advokátkou, se sídlem Příkop 2a, Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2003, č. j. OAM - 12301/VL - 10 - P01 - 2001, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2003, č. j. 36 Az 601/2003 - 18,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2003, č. j. 36 Az 601/2003 - 18, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce Mgr. Aleně Kružíkové, **se přiznává** odměna v částce 2150 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2003, č. j. 36 Az 601/2003 - 18, byla odmítnuta žaloba žalobce (dále jen „stěžovatel“) směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2003, č. j. OAM - 12301/VL - 10 - P01 - 2001, kterým stěžovateli nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), s tím, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Soud své usnesení odůvodnil tím, že stěžovatel neodstranil vady žaloby ani přes výzvu soudu podle

§ 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tato vada bránila meritornímu přezkoumání žaloby.

Včas podanou kasační stížností brojí stěžovatel proti tomuto usnesení Krajského soudu v Brně. Stěžovatel je přesvědčen, že jeho žaloba obsahovala základní náležitosti stanovené s. ř. s. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že se vzhledem k jejímu obsahu vyjadřovat nebude a odkazuje na obsah správního spisu.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a je přípustná, přezkoumal napadené usnesení vázán jejími důvody (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Jako důvody kasační stížnosti stěžovatel ve svém podání ze dne 13. 1. 2004, doplněném podáním ze dne 24. 3. 2004 k výzvě soudu ustanovenou zástupkyní, výslovně uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu zjistil, že stěžovatel učinil u Krajského soudu v Brně v zákonné lhůtě podání, které označil jako žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR. Slovní citací ustanovení § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu vymezil rozsah, v jakém rozhodnutí napadá. Jako žalobní body označil a citoval pouze ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), které měl žalovaný porušit (§ 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46, § 47 odst. 3 správního řádu). Stěžovatel dále v žalobě uvedl, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12, minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Skutkové důvody porušení těchto ustanovení nejsou v žalobě konkrétně uvedeny, nýbrž je jen odkázáno na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál, který se k žádosti o udělení azylu vztahuje.

Jelikož podle názoru krajského soudu žaloba nesplňovala náležitosti uvedené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) až f) s. ř. s., vyzval soud stěžovatele usnesením ze dne 28. 7. 2003, č. j. 36 Az 601/2003 - 10, aby žalobce své podání ze dne 3. 4. 2003 doplnil a upřesnil tak, aby bylo zřejmé následující: označení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné; jaké důkazy k prokázání svého tvrzení žalobce navrhuje provést.

K odstranění vad podání mu byla stanovena lhůta 15 dnů od doručení této výzvy. Výzva soudu byla stěžovateli zaslána na adresu, kterou uvedl v žalobě: F. 6, B. Jak vyplývá z poštovní relace usnesení - písemnost určenou do vlastních rukou - se nepodařilo adresátovi doručit, neboť nebyl na uvedené adrese pobytu zastižen, a proto tato písemnost byla uložena na základě předchozí výzvy na poště dne 7. 8. 2003. Krajský soud v Brně při svém rozhodování vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 17. 8. 2003 (bylo postupováno v souladu s ustanovením § 46 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění, dle kterého nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.).

Vzhledem k tomu, že stěžovatel ve stanovené lhůtě neodstranil nedostatky podání, soud žalobu usnesením odmítl s poukazem na skutečnost, že jde o takové vady podání, které brání meritornímu přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného v mezích vytčených žalobními body.

Podle § 71 odst. 1 s. ř. s. žaloba musí kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a návrh výroku rozsudku. Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen. Podle těchto ustanovení krajský soud též i postupoval.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že v odůvodnění kasační stížností napadeného usnesení Krajského soudu v Brně je uvedeno, že mu předmětné usnesení - výzva s poučením - bylo doručeno dne 17. 8. 2003 a stěžovatel na ni nereagoval ve stanovené lhůtě. V této souvislosti namítá, že o doručování zásilky nebyl vyrozuměn, nebylo mu umožněno vyzvednout si ji na poště, ačkoliv v době doručování na uvedené adrese bydlel, a proto podle mínění stěžovatele Krajský soud v Brně porušil postup při doručování písemností stanovený § 46 o. s. ř. Tato námitka je irelevantní, neboť při doručování bylo postupováno ve smyslu platné právní úpravy, jak je uvedeno výše.

Sporným v daném případě je tedy to, zda žaloba skutečně vykazovala takové vady, pro které nebylo možno v řízení pokračovat, jak uvedl krajský soud, a proto se Nejvyšší správní soud v dalším koncentroval na tuto otázku.

Žalobní body musí tedy podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které žalobce považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Žalobním bodem však není uvedení ustanovení správního řádu, které měl žalovaný porušit, je-li z hlediska skutkových důvodů jen obecně odkázáno na spisový materiál.

Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy rozhodnutí správních orgánů, moc soudní tak zasahuje do činnosti moci výkonné. Jelikož se jedná o zasahování jedné státní moci do jiné, které je nezbytné z hlediska principu právního státu, je smysluplné, pokud zákonodárce stanovil, že se tak má stát jen na základě jasně a konkrétně vymezených důvodů. Není tedy přípustný paušální, nekonkretizovaný zásah moci soudní do činnosti moci výkonné, tzn. není přípustný povšechný přezkum správních rozhodnutí soudem. Funkcí právního institutu žalobních bodů je tak vůbec umožnění konkrétního přezkumu správních rozhodnutí soudem. Pojem žalobního bodu tak musí být interpretován z hlediska této jeho funkce. V souladu s touto funkcí je pak požadavek konkrétně formulovaného žalobního bodu, který jasně vymezí rozsah soudního přezkumu, a tím i míru zásahu moci soudní do moci výkonné. S tímto závěrem jsou v souladu i další ustanovení soudního řádu správního, zejména pak § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého soud napadené výroky rozhodnutí přezkoumá v mezích žalobních bodů. Připuštěním vágně a nekonkrétně formulovaných žalobních bodů by toto

ustanovení ztratilo smysl, správní žaloba by se stala běžným (byť mimořádným) opravným prostředkem. Nelze proto obecně souhlasit s tvrzením stěžovatele, že žaloba obsahovala žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., s jednou výjimkou, o níž bude pojednáno dále.

Stěžovatel v žalobě totiž uvedl, že mu žalovaný nedal možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům a ke způsobu jeho zjištění, popř. navrhnout jeho doplnění. Tvrdí-li stěžovatel tuto negativní skutečnost, nebo-li alespoň nějaký, byť ne zcela přesně formulovaný žalobní bod, nelze po něm požadovat, aby jej dále konkretizoval. Toto žalobní tvrzení Nejvyšší správní soud shledává jako dostatečně konkrétní z hlediska možnosti přezkoumat soudem postup správního orgánu. V tomto rozsahu je nutno považovat žalobu za řádně formulovanou ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žaloba tedy v tomto rozsahu obsahovala potřebné náležitosti, které pro tento úkon předepisuje § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1 s. ř. s. a obsahovala tedy i žalobní bod, který byl způsobilý přezkumu soudem. Krajský soud v Brně proto pochybil, jestliže žalobu z hlediska tohoto žalobního bodu věcně nepřezkoumal.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušit (§ 110 odst. 1 s. ř. s.) a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovateli byla usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 2. 2004, č. j. 36 Az 601/2003 - 31, pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přiznal advokátce Mgr. Aleně Kružíkové odměnu ve výši 2150 Kč (dva úkony právní služby po 1000 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a v písemném podání soudu podle § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky, a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. prosince 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu